

Motion till riksdagen

1988/89: So498

av Anita Stenberg och Ragnhild Pohanka (båda mp)

Samhällstjänst i vården

Mot.
1988/89
So498 – 503

Personalkrisen inom vården är akut och hotar att bli kronisk. Radikala åtgärder måste sättas in. Konkurrenten om arbetskraften hårdnar. Åtgärder som högre löner, bättre arbetsmiljö och kortare arbetstid måste till men kan troligen inte lösa hela problemet. Bl. a. krävs en attitydförändring ute i samhället till vårdande yrken så att det blir fler sökanden till utbildning och tjänster inom vården.

Den övervägande delen av vården har utförts av kvinnor, dels oavlönade inom hemmen, dels lågavlönade inom institutionsvård. I dag utbildar sig allt fler kvinnor till andra yrken med högre lön och bättre status. Det finns inte heller en kvinnokraftsreserv inom hemmen som kan rycka in i nödsituationer. Detta leder till kris inom vården om inte nya grupper kommer in som ersättare. Ett sätt att få nya människor att arbeta inom vårdyrken och andra bristyrken av stor vikt för samhället vore att utvidga värnplikten till samhällstjänst. Den skulle omfatta både kvinnor och män. Den nuvarande militärtjänsten skulle i ett sådant system bli en av flera möjliga uppgifter för en svensk medborgare. Alla skulle få sin uppgift och ingen skulle frikallas.

Var och en skulle få en utbildning för sin uppgift på liknande villkor som nu ges de värnpliktiga. Ett första inkallande för denna utbildning kunde lämpligen ske direkt efter gymnasieskolan eller vid 17 års ålder. Möjlighet till uppskov bör finnas så att individen själv kan påverka när samhällstjänsten skall fullgöras. Samhällstjänsten inom vården bör tidsmässigt vara lika omfattande som den militära värnplikten.

I nuvarande bristsituation måste vårdbiträden ofta tjänstgöra efter bara några veckors utbildning. Denna bristande utbildning kan vara en av förklaringarna till att så många slutar sin tjänstgöring efter kort tid. Samhällstjänst inom vården skulle ge en god grundläggande utbildning och ge möjlighet för den som så önskar att vidareutbilda sig inom vårdyrken. Det är viktigt att samhällstjänsten utformas så att många fortsätter att yrkesmässigt arbeta inom vården.

Samhällstjänst inom vården är ett sätt att öka förståelsen för den viktiga del av samhällets välfärd som består i en god omvårdnad. Härigenom kan en attitydförändring komma till stånd som ökar vårdyrkenas status och det kan vara en av lösningarna med bristande personalresurser inom vården.

Hemställan

Mot. 1988/89
So498

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär en utredning i enlighet med vad i motionen anförts om införande av samhällstjänst med inriktning på tjänstgöring inom vården.

Stockholm den 24 januari 1989

Anita Stenberg (mp)

Ragnhild Pohanka (mp)